

ATODIAD 5

YMDRIN Â'R GYLLIDEB YSGOLION YN 2026/27

1. **Cefndir:** Y bydd cynnydd arferol yn y cwantwm ysgolion Gwynedd eleni, gan fod y Cyngor (yn wahanol i rai awdurdodau lleol) yn ariannu chwyddiant, incrementau cyflog, a demograffi.
2. **Chwyddiant Cyflogau:** Bydd y gyllideb ysgolion yn cynyddu **£3.4m** ar gyfer cynnydd chwyddiant cyflogau tâl. Bydd hyn yn cyfarch cynnydd costau cyflogau athrawon o 4% am y 5 mis Ebrill – Awst, sef effaith blwyddyn lawn cytundeb tâl Medi 2025, a hefyd cost cynnydd pellach o 3% amcangyfrifir ar gyfer cytundeb tâl Medi 2026 (am y 7 mis Medi 2026 – Mawrth 2027). Mae cynnydd cyflog staff ategol Ebrill 2025 hefyd wedi'i gynnwys ac amcan pellach o 3% Ebrill 2026.
3. **Chwyddiant Arall:** Bydd y gyllideb ysgolion yn cynyddu **£599k** ar gyfer cynnydd chwyddiant cyffredinol eraill, yn bennaf a'r gostau ynni.
4. **Pensiwn Staff Ategol:** Bydd lleihad yn y gyfradd cyfraniad cyflogwr ar pensiwn staff ategol o 3% o Ebrill 2026, yn arwain at leihad cost o (£455k).
5. **Incrementau Cyflog Staff:** Ychwanegir £562k i gyllideb ar gyfer 2026/27 i ymdrin ag incrementau a lleihad trosiant staff o (£340k).
6. **Demograffi (niferoedd disgyblion):** Bydd y gyllideb ysgolion yn lleihau eleni oherwydd yr addasiadau "demograffi" arferol, sy'n deillio o newidiadau mewn niferoedd disgyblion. Defnyddir gwir nifer disgyblion Medi 2025 i gyfrifo dyraniadau 2026/27. Mae'r sefyllfa yn amrywio o ysgol i ysgol, ond ar y cyfan mae effaith lleihad niferoedd disgyblion yn golygu y byddai'r gyllideb ysgolion yn ei gyfanrwydd yn lleihau (£846k), sy'n cynnwys lleihad (£637k) i'r sector Gynradd, lleihad (£659k) i'r sector Uwchradd, a chynnydd o £450k yn yr ysgolion arbennig. Bydd ysgolion unigol yn disgwyl cynnydd / gostyngiad yn eu dyraniadau yn gymesur â'r newid mewn niferoedd disgyblion yn yr ysgolion.
7. **Bidiau Argymhellir eu Cymeradwyo:** Gweler yn y rhan bidiau (Atodiad 2) o'r adroddiad hwn fod argymhelliad i gytuno i ariannu 'bidiau' parhaol 2026/27 i'r Adran Addysg gwerth cyfanswm o **£2,158k**, gan gynnwys tuag at gludiant ysgolion ac anghenion dysgu ychwanegol ac integreiddio.
8. **Arbedion a Thoriadau:** Ar ôl gweithredu toriadau â cyfanswm o £1.966m yn 2023/24 a 2024/25, nid oes bwriad gweithredu arbedion pellach ar ysgolion yn 2025/26 na 2026/27.

9. **Grantiau Penodol Addysg:** Ymddengys y bydd grantiau penodol gan Lywodraeth Cymru yn parhau ym maes Addysg yn 2026/27 gan ddilyn yr un sail dyrannu â 2025/26.
10. **Casgliad Cyffredinol:** Wedi cymryd yr holl ffactorau uchod i ystyriaeth, bydd y gyllideb ysgolion yn uwch yn 2026/27 o'i gymharu gyda 2025/26.